

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 87/22
U Luxembourggu 18. svibnja 2022.

Presuda u predmetu T-577/20
Ryanair/Komisija (Condor – potpora za sanaciju)

Opći sud Europske unije potvrđuje spojivost njemačke potpore za sanaciju društva Condor s pravom Unije

Činjenica da su financijske teškoće društva Condor bile posljedica likvidacije poslovne grupe Thomas Cook nije sprečavala Komisiju da odobri tu potporu

Zračni prijevoznik Condor Flugdienst GmbH (u daljnjem tekstu: društvo Condor), koji pruža usluge zračnog prijevoza, uglavnom putnicima s više njemačkih aerodroma, zatražio je 25. rujna 2019. pokretanje postupka u slučaju insolventnosti zbog likvidacije poslovne grupe Thomas Cook Group plc (u daljnjem tekstu: poslovna grupa Thomas Cook), u čijem je stopostotnom vlasništvu.

Istoga je dana Savezna Republika Njemačka prijavila Europskoj komisiji mjeru potpore za sanaciju u korist društva Condor, vremenski ograničenu na šest mjeseci. Prijavljenom se potporom nastojalo održati uredan zračni prijevoz i ograničiti negativne posljedice likvidacije društva majke na društvo Condor, njegove putnike i osoblje, tako što će mu se omogućiti nastavak njegovih djelatnosti do postizanja sporazuma sa svojim vjerovnicima i dok se, ako do toga dođe, ne obavi njegova prodaja.

Komisija je, bez pokretanja službenog istražnog postupka iz članka 108. stavka 2. UFEU-a, odlukom od 14. listopada 2019. (u daljnjem tekstu: pobijana odluka)¹, prijavljenu mjeru državne potpore kvalificirala kao spojivu s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama².

Tužbu za poništenje te odluke, koju je podnio zračni prijevoznik **Ryanair DAC** (u daljnjem tekstu: tužitelj), **odbilo je** deseto prošireno vijeće Općeg suda. Tom je prilikom taj sud, među ostalim, iznio pojašnjenja o ispitivanju spojivosti potpora za sanaciju i restrukturiranje s unutarnjim tržištem, s obzirom na pravilo koje je predviđeno Smjernicama, a u skladu s kojim trgovačko društvo koje pripada većoj poslovnoj grupi takve potpore u pravilu može dobiti samo pod uvjetom da su njegove teškoće unutarnje naravi, da nisu rezultat arbitrarnog prijenosa troškova unutar grupe i da su preteške da bi ih grupa mogla sama riješiti.

Ocjena Općeg suda

Opći sud, kao prvo, odbija tužbene razloge za poništenje koji se temelje na činjenici da je Komisija navodno počinila pogrešku koja se tiče prava time što je odlučila ne pokrenuti službeni istražni postupak, unatoč sumnjama koje je trebala imati prilikom prethodnog ispitivanja spojivosti prijavljene potpore s unutarnjim tržištem.

U tom je pogledu tužitelj posebno tvrdio da je utvrđenje spojivosti prijavljene potpore s unutarnjim tržištem u suprotnosti s točkama 22., 44. podtočkom (b) i 74. Smjernica, što upućuje na sumnje koje su Komisiju trebale navesti na pokretanje službenog istražnog postupka.

¹ Odluka Komisije C(2019) 7429 *final* od 14. listopada 2019. u vezi s postupkom državne potpore SA.55394 (2019/N) – Njemačka – Potpora za sanaciju društva Condor (SL 2020., C 294, str. 3.)

² Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (SL 2014., C 249, str. 1., u daljnjem tekstu: Smjernice)

Iako je potvrdio da je Komisija obvezna pokrenuti službeni istražni postupak kada postoje sumnje u pogledu spojivosti prijavljene potpore s unutarnjim tržištem, Opći je sud najprije odbio prigovor koji se temelji na tvrdnji da je Komisija povrijedila točku 22. Smjernica.

U skladu s navedenom točkom 22., „[t]rgovačko društvo koje pripada većoj poslovnoj grupi [...] ne može u pravilu dobiti potporu na temelju [...] smjernica, osim ako se može dokazati da su teškoće društva unutarnje naravi i nisu rezultat arbitrarnog prijenosa troškova unutar grupe, te da su teškoće preteške da bi ih grupa mogla sama riješiti”.

Kad je riječ o dijelu rečenice „osim ako se može dokazati da su teškoće društva unutarnje naravi i nisu rezultat arbitrarnog prijenosa troškova unutar grupe”, prema mišljenju Općeg suda, iz tekstualnog, teleološkog i kontekstualnog tumačenja navedene točke 22. proizlazi da taj dio rečenice sadržava samo jedan te isti uvjet koji treba tumačiti na način da se za teškoće poduzetnika koji pripada većoj poslovnoj grupi treba smatrati da su u odnosu na njega unutarnje naravi ako nisu rezultat arbitrarnog prijenosa troškova unutar poslovne grupe.

U tom je pogledu Opći sud istaknuo da je svrha točke 22. Smjernica spriječiti da se grupacija poduzetnika oslobodi svojih troškova, dugova ili obveza prema subjektu poslovne grupe tako što će dovesti do toga da taj subjekt bude prihvatljiv za potporu za sanaciju, iako to inače ne bi bio. Nasuprot tomu, cilj te točke nije to da se iz područja primjene potpora za sanaciju isključi poduzetnik koji pripada većoj poslovnoj grupi samo zbog toga što su njegove teškoće posljedica teškoća s kojima se susreće ostatak poslovne grupe ili neko drugo društvo iz poslovne grupe, pod uvjetom da navedene teškoće nisu umjetno stvorene ili rezultat arbitrarnog prijenosa unutar navedene grupe.

Budući da u ovom slučaju tužitelj nije uspio osporiti Komisijine zaključke u skladu s kojima su teškoće društva Condor u prvom redu bile posljedica likvidacije poslovne grupe Thomas Cook a ne arbitrarnog prijenosa troškova unutar grupe, on nije uspio dokazati postojanje sumnji u pogledu spojivosti prijavljene potpore s uvjetom predviđenim u točki 22. Smjernica.

Taj zaključak nije doveden u pitanje ni utvrđenjem da su teškoće društva Condor, u tom pogledu, bile povezane s otpisom potraživanja znatnih iznosa koje je ono imalo prema poslovnoj grupi Thomas Cook u okviru udruživanja njezinih sredstava. Naime, udruživanje sredstava unutar poslovne grupe uobičajena je i raširena praksa unutar poslovnih grupa kojom se nastoji olakšati financiranje grupe time što se društvima iz te grupe omogućava da uštede na troškovima financiranja. Usto, u ovom je slučaju poslovna grupa Thomas Cook taj sustav udruživanja sredstava uspostavila prije nekoliko godina i on nije bio uzrok njezinih teškoća.

Budući da ne postoji nijedna konkretna indicija koja omogućava da se utvrdi arbitrnost sustava udruživanja sredstava poslovne grupe Thomas Cook, Komisija nije bila dužna na vlastitu inicijativu provoditi istraživanje u pogledu poštenosti navedenog sustava.

Štoviše, tužitelj nije uspio dokazati ni postojanje sumnji pri ispitivanju uvjeta predviđenog u točki 22. Smjernica, u skladu s kojim teškoće poduzetnika koji, poput društva Condor, pripada većoj poslovnoj grupi moraju biti preteške da bi ih grupa mogla sama riješiti. Opći je sud u tom pogledu podsjetio na to da je, s jedne strane, **sama poslovna grupa Thomas Cook bila u postupku likvidacije te je prestala obavljati sve svoje djelatnosti.** S druge strane, pojašnjava da Komisija nije bila obvezna čekati ishod rasprava o mogućoj prodaji društva Condor u svrhu rješavanja njegovih financijskih teškoća, s obzirom na hitnost koja je prisutna u odnosu na svaku potporu za sanaciju i neizvjesnost svojstvenu svakom trgovačkom pregovaranju koje je u tijeku.

Nadalje, Opći je sud odbio prigovor koji se temelji na činjenici da je Komisija trebala imati sumnje o tome ispunjava li prijavljena potpora zahtjeve iz točke 44. podtočke (b) Smjernica, u kojoj se pobliže određuju načini na koje države članice mogu utvrditi da bi neuspjeh korisnika vjerojatno uzrokovao ozbiljne socijalne probleme ili ozbiljan tržišni poremećaj.

U skladu s točkom 44. podtočkom (b) Smjernica države članice mogu potkrijepiti prethodno navedenu tvrdnju tako što će dokazati da „postoji rizik od prekida pružanja važne usluge koju je teško zamijeniti i koju bi bilo koji konkurent teško mogao osigurati umjesto korisnika (npr. nacionalni pružatelj infrastrukture)”.

Prema mišljenju Općeg suda, da bi se usluga smatrala „važnom”, ne zahtijeva se da je poduzetnik koji pruža tu uslugu od ključne i systemske važnosti za gospodarstvo određene regije dotične države članice niti da je zadužen za uslugu od općeg gospodarskog interesa ili za uslugu koja je važna na nacionalnoj razini. Stoga, **s obzirom na činjenicu da drugi konkurentski zračni prijevoznici nisu mogli u kratkom roku osigurati trenutačnu repatrijaciju 200 000 do 300 000 putnika društva Condor koji su otputovali na 50 do 150 različitih odredišta, Komisija je s pravom utvrdila postojanje opasnosti od prekida pružanja važne usluge koju je teško zamijeniti, tako da je povlačenje društva Condor s tržišta moglo uzrokovati ozbiljan poremećaj na tom tržištu.**

Naposljetku, Opći je sud kao neosnovan odbio i tužiteljev prigovor prema kojem je Komisija provela nepotpuno i nedostatan ispitivanje uvjeta o jednokratnosti dodjele potpore za sanaciju, koji je predviđen u točki 74. Smjernica.

Kao drugo, Opći je sud odbio tužbeni razlog koji se temelji na povredi Komisijine obveze obrazlaganja i, slijedom toga, tužbu u cijelosti.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293